

Bajai Független Hírlap

Negyvennyolcas élvű politikai napilap.

Lapvezér: **Lázár Pál.**

||

Főszerkesztő: **Dr. Baloghy Ernő.**

Megjelen naponta, kivéve hétfőn és ünnep után való napon.

Előfizetési árak:		
Helyben házhoz szállítva:		
Egész évre.	8 korona.	Vidéken: 16 korona.
Félévre	4 korona.	8 korona.
Negyedévre	2 korona.	4 korona.
Egyes szám ára 2 fillér.		

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

Dr. Szirmai Vidor.

Szerkesztőség: **Szent István-ter, 11-ik szám.**
Telefon szám: 51.

Kiadóhivatal:

Kazal József könyvnyomdája, hol hirdetések felvételnek.
Telefon szám: 45.

Lázár Pál beszámoló beszéde.

A bácsalmási választó kerület volt országgyűlési képviselőjének nyílt levele választóihoz.

Tisztelt polgártársak!

Tulajdonképpen beszámolómat már múlt év őszén mondtam el. Kifejtettem akkor, hogy mily áldásos tevékenységet akart a koalíció az ország érdekében megindítani s elmouduam önöknek, hogy miért nem engedte meg a bécsi kamarilla, hogy a hatalmat a nemzet választottjai kezükbe ragadják. Bécsben jól tudták, hogy a mi beleegyezésünkkel sohasem sikerült volna Magyarországot további 12 évre Ausztria gyarmatává lekötni. Ezért napolták el törvénytelenül egymás után a parlamentet s ezért mindaddig komolyan meg sem kínálták a koalíciót a kormány átvételével amíg zsákmanyyukat — a magyar piacot — biztonságba nem hozták.

Előbb tehát elrabolták önberendezési jogunkat, mielőtt a béke iránt szóba álltak volna velünk. De ekkor sem tisztességes megegyezést akart Bécs velünk kötni, hanem a miniszteri tárcák fejében, lakájoknak akarta szerződtetni vezéreinket. Bécs nem akar felelős minisztereket, akik alkotmányunk szerint elkészítik az ország igényeinek megfelelő programjukat s azt a korona elé terjesztik, hogy az élve alkotmányos jogával jóvá hagyja ami beleegyezését bírja s visszavesse, ami ellen aggályai vannak. Nem, ők egyszerűen lakájokat akartak, akiknek Bécs osztja ki parancsait.

Ők lakájokat akartak, mert 38 évig ilyeneket liferált nekik a szabad-élvű-párt. Ezen szomorú időnek legtöbb minisztere nem is volt egyéb mint telivér lakáj. Meg volt bennök a lakáj minden erkölce s minden büne. Bécsben hajlongtak és megalázkodtak, itthon dolyfössek és nemtelenek voltak.

E lakájok okai annak, hogy a fejedelem azt hiszi, hogy az ő jogait támadjuk, midőn szabad nemzethez méltó módon magunk akarjuk megállapítani gazdasági boldogulásunk feltételeit. Lázadásnak minősítik, hogy kö-

veteljük törvényeink végrehajtását, a melyek nekünk teljes paritást azaz jogegyenlőséget biztosítanak Ausztriával szemben. Bennünket vádolnak törvénytisztegetéssel mert követeljük a magyar nyelvnek, a nemzeti zászlónak, az ország címerének érvényesülését a hadseregünkben és külföldi képviselőkknél.

Ellenségeink azt szeretnék elhitetni a néppel, hogy csak egy pár száz vezényszó az, amelyet mi csökönnyösen követelünk.

Reánk fogják, hogy egy pár száz szóért zudítottuk a nyomort és szenvedést a nemzetre.

Hát ti, polgártársak, nyíltan kimondom, hogy az ilyen állítás nem más, mint alávaló ragalom, nem más mint hitvány hazugság!

Ami Bécsben követeltek s még ma is követelnek az lemondás alkotmányunk legerősebb biztosítékáról.

Ugyanis az 1867. évi XII. tveikk világosan megállapítja, hogy országunkban minden jog így a felségjog is csak alkotmányosan gyakorolható. E szerint a király a hadsereg kérdésében is, csakis a nemzettel egyetértőleg gyakorolhatja jogait. Ezen világos es félremagyarázást nem tűrő jogot most el akarják vitatni a nemzettől s azt állítják, hogy a királynak vannak abszolút jogai, a melyekbe a magyar nemzetnek beleszólása nincs. Hát tisztelt polgártársak, ha megengedjük, hogy alkotmányunk ezen pillérét Bécs kimozgassa helyéből úgy összedől alkotmányunk egész temploma.

Nem egy pár szóért, hanem azért folyik tehát a harc, hogy alkotmányunkat, amelyet nem Ferenc József ajándékozott nekünk, hanem amelyet őseink hagytak reánk örökül, hűtlenül el ne sáfároljuk.

Ti tisztelt választók nem adatok senkinek felhatalmazást arra, hogy az bocsássa alkuba a nemzet jogait. Árulást követtek volna el a vezérek veletek szemben is, ha a hatalom elnyeréseért lemondanak ősi alkotmányunkról. De ha ti tisztelt polgártársak azt követnétek, hogy igenis a béke kedvéért adjunk a fejedelemnek abszolút jogokat az ország fölött,

akkor sem én, sem a nemzet vezérei nem vállalkoznának ezen megbízás végrehajtására. Mert merem mondani, ahhoz még a nemzetnek sincsen joga hogy elpredálja ősei szerzeményét. Hiszen ha törvény intézkedik a felől hogy préda embereket gondnokság alá helyezzen, mennyivel inkább gondnokság alá kellene helyezni olyan népet, amely pillanatnyi előnyökért kész földözni és elpredálni a nemzet jövő életének biztosítékait.

Ezért kellett a nemzet vezéreinek visszautasítani a király azon felszólítását, hogy kormányt alakítsanak.

S nem is fog tisztességes politikus sohasem arra vállalkozni, hogy Magyarországot mint Ausztria provinciáját kormányozza. Erre a célra csak vén katonákat lehet kirendelni, vagy csak eladósodott szerencse lovagokat lehet bérelni. De mindezek garázdálkodása nem sújtja le nemzetünket.

Dühönghet az önkényuralom tetzése szerint. Felfüggesztheti a városok és megyék autonómiáját. Törvénytelen királyi biztosokat küldhet nyakunkra. Elkobozhatja sajtószabadságunkat. Betűlthetja nyilvános gyülekezéseinket — s mindezen merénylettekkel egy tégláját sem lazíthatja meg a sziklaerős magyar alkotmánynak.

Azon jogok, amelyeket az abszolútizmus most elfojt vagy elkoboz, sértellenül és tisztán élnek tovább a mi szíveinkben. Onnan a hatalomnak semmi eszköze azokat kitépni nem tudja. S ha üt a megváltás órája, új életre fognak jogaink ébredni. Mert azok a jogok nem évülnek el soha, amelyekről a nemzet önkényt le nem mond.

Ázsianak félig vad népei, Oroszországnak bilincsekben született rab-szolgái halálmegvetéssel küzdenek alkotmányért, s akkor mi magyarok, a kiknek ősi alkotmány ragyogta körül bölcsőjét mi önkényt mondjunk le alkotmányunkról; Nem tisztelt polgártársak, amíg magyar él e földön, alkotmányunkat, meg nem tagadjuk soha!

Találhat a hatalom hitvány bérencet és a tőlünk elrabolt kincsekkel

Bárány Szálloda
a város legkellemesebb találkozó helye.
Naponként frissen csapolt sör. — Legjobb konyha.
Kiváló borok. Kitünő italok.
Minden este hangverseny.

Házak, Ingatlanok adás-vételét.
Béretek bérbe adását olcsón közvetít
Taubner Fülöp
alkusz BAJÁN.

dusan jutalmazhatja hazaárulásukat, de ezek a sötét alakok nem képesek nemzeti erkölcsünket elhomályosítani. A napon is vannak sötét felhők mégis fénye vakítóan bevilágít a sötétségbe, melege új életet ébreszt. Hazánkat immár ezer évig tartotta fenn a földet lakó nép nemzeti erkölce. Nemzeti erkölceink fogják meghozni a győzelmet, mint a hogy a hajdani Romában az erkölcs templomán átvezetett az ut a megdicsőülés templomába.

Ne inogjunk meg tehát és ne esünk kétségbe azon, hogy most a salak uszik fölül. Helyesen van ez így, mert így legalább kiválik az a nemzet testéből és annál értékesebb lesz azon érc, mely a nemzet összes rétegei összeforrásából keletkezik.

De összeforrunk egygyélelnünk kell t. polgártársak ha győzni akarunk. Nem jó hazafi, nem jó magyar az, aki megbolygatja most azon egyetértést, amely nekünk erőt ad a harchoz.

Hazug jelszavakkal, ígéretéssel, csábítgatással, vesztegetéssel és ahol mindez nem használ, fenyegetéssel és erőszakkal akarják most a magyarok egységét megbolygatni és akár a boldogomba burjánzik föl a földből nap nap után a rossz pártcégér a melylyel félrevezetni akarják a magyar népet.

De könnyű leleplezni a csalókat az ámitókat.

Nézzük csak sorra, kik azok a kik ellenünk küzdenek s milyen is a fegyverzetük?

A legrégebb, a legbűnösebb párt a szabadelvű párt. Ennek csak roncsai maradtak meg a nemzet nagy ítélete után.

Végzete ennek a pártnak, hogy a korupciók nagy mesterének Tisza Kálmánnak saját fia törte derékba a szabadelvű párt életfáját midőn 1904 november 18-án szentségtelen kézzel fejszét emelt a magyar alkotmány ellen. A korhadt fa beledült abba a mocsárba amelyet évtizedes panamák támasztottak körülötte. De a mocsárnak vannak virágai, ezekkel ékeskedik most a Fehérváry-féle kirendeltség. Ebből a mocsárból kerülnek ki az önkényuralom darabantja, biztosai. Ebből a mocsárból merítették Tisza István keresztvizét s ebbe a mocsárba fog ő maga is belefutni. Ne sirassuk őtet, megérdemli sorsát, mert csak neki s egyedül neki köszönhetjük, hogy Fehérváry ül most a nemzet nyakán s még most is gonosz-szellemé ő az abszolutizmusnak. Hisz nyíltan tanácsolta a Fehérvárynak hogy kövesse el a leggaládabb törvényszegést s ne írja ki április 11-én az új választásokat.

* * *

Testvére vagy inkább édes szülöttje a szabadelvű pártnak a haladó párt. Halad ugyanazon az uton amelyen eddig a szabadelvű párt járt s a különbség kettőjük között csak az, hogy míg a szabadelvűpárt 38 évig dédelgette a titkos abszolutizmust, addig a haladó párt azt most nyíltan üzi. Programja e pártnak a jog és sza-

badság egyenlősége. S miután a császári hatalom fél attól, hogy mindenkinek adjon jogot és szabadságot az egyszerűbb utat választotta s megfosztotta azokat is jogaiktól akiknek eddig voltak alkotmányos jogaik. Így váltotta be Fehérváry ígéretét. Ő felfüggesztette a magyar jogállamot és vissza hozta Magyarországra az ököljogot. Mert a mit Fehérváry a szuronyok ezreivel ez országban művel az nem egyéb mint a hatalom durva orgiája a jog fölött. Aki orgiát akar ülni nemzete romjain az álljon be Fehérváry pártjába.

*

Volt egy párt mely ékes jelszavaival sokakat megtévesztett ez országban. Új párt volt a neve, de a feje az nem volt új ember. Báró Bánffy aki mint miniszterelnök fortélyllyal és erőszakkal gonoszul kibukattatta Apponyi Albertet Jászberényből jól ismerte az ország. De ő új köntöst vett magára s jó ideig megtévesztette a nemzet apraját nagyjait. Mig végre lerongyolódott róla a nemzeti színre festett köntös és kilátszott alóla a fekete sárga lóláb. Ezért hagyták őt faképnél pártja díszei: báró Wesselényi, Hock János, Pisztoriu stb. ő pedig mint a leleplezett bűnös, elhagyatva bolyong új cselszövéseket szőni.

*

A legújabb párt amely csak e napokban bontott zászlót, Achim András parasztpártja. Fehérvárynak nagy öröme tellett most Achimban, hogy pártokra akar bennünket szakítani. Nem értem mire való volt a parasztpárt alakítása, midőn a 48-as párt programjában amugy is mindaz benne van, amit Achim is akar. Mi is nép javáért küzdünk, s mi is akarjuk az általános titkos választói jogot. Schrifert csabai volt képviselő meg is mondta ezt Achimnak, s nem is hagyja el egy új cégér miatt a régi 48-as zászlót.

*

Mit mondjak a szociálista párt-ról? a nemzetköziesek vak eszközei Fehérvárynak, az egyéb szociálista pártoknak pedig épp oly kevéssé van okuk tőlünk különválni mint Achiméknak.

Mert van-e fenségesebb cél magyar emberre nézve mint kiküzdeni e föld szabadságát és függetlenségét az osztrák zsarnokság alól. Ha szabadok és függetlenek leszünk, akkor gazdagok és boldogok is leszünk. Az egész koalíció egyetért abban, hogy csak oly politikát szabad követnünk mely biztosítja a magyar népnek hogy itt-hon tudjon boldogulni s ne legyen kénytelen vándorbothoz nyulni. Egyetértünk abban is mint ezt Apponyi gróf Jászberényben hirdette, hogy ki akarjuk terjeszteni a szavazati jogot a nép széles rétegeire.

*

Évek után e hazában csak két pártot ismerek. A magyar pártot, mely szabadabb és függetlenebb akarja tenni az országot s azt vallja hogy minden jog a nemzettől ered. A másik párt az örökre akarja hazánkat Ausztriához láncolni s azt vallja hogy a magyar

király császári jogokkal rendelkezik fölöltünk. Ezt a pártot s mindazokat akik ha öntudatlanul is ennek tőlják szekerét, egyszerűen osztrák pártnak nevezhetjük.

Ki kételkedik abban, hogy a győzelem végre is a magyar pártté lesz?

Feltétlenül győzni fogunk, ha felhasználjuk azon törvényes eszközöket amelyek rendelkezésünkre állanak. Ezen eszközök a következők:

Nem fizetünk adót. Nem költünk oly különben is nélkülözhető dolgokra, amelyek nagy fogyasztási adót hoznak az ügyvivőknek. Nevezetesen ne igyunk sört, pálinkát s ne szivarozzunk.

Azután ne juttassunk egy garast sem az osztrák iparnak. Ne vásároljunk oly boltokban, amelyekben nincs kifüggesztve a Magyar Védőegylet címtáblája.

A legfontosabb ellenállási eszközünk pedig, hogy nem adunk ujoncot az osztráknak.

Hiába akarják ők fiainkat azzal csalogatni, hogy aki önkényt jelentkezik annak elengednek egy évi szolgálati időt. Az ilyen hitegetésnek senki sem ül föl. S különben is jobban jár az aki nem megy most katonának mert az 1889-ik évi véderőtörvény VI. cikke szerint a jelentkezésre csak 3 korosztály hívható föl, s a melyik törvényesen föl nem lett hívva az fölszabadul katona kötelezettsége alól.

Nem igaz magyar ember az aki most önkényt fizet adót avagy önkényt elmegy katonának, ha pedig törvénytelenül akarnak adót behajtani katonákat fogni, hát azzal sem fognak boldogulni.

Akármit is követ el tehát az osztrákpárt a győzelem végén mégis csak a magyar párté lesz. S ha addig nyomor és szenvedés zudul reánk hát vigasztaljon bennünket a tudat, hogy a megdicsőülésben csakis a szenvedés kalvariája útján juthatunk el. Ez a tudat ad nekünk erőt a küzdelemhez és nyújt vigaszt a jelen nyomorúságban. Haladjunk tehát előre barátaink megkezdett uton, visszamaradni és hátrálni csak a gyáva fog.

Az olvasó közönséghez!

Lapunk fennállása történetében a mai nappal jelentős fordulóponthoz jutott, amelylyel új és fontosabb korszaka nyílik e lapnak a függetlenségi elvek mellett vívott kitartó, becsületes, önzetlen küzdelmében.

Az a radikális, törhetetlen és megalkuvást nem ismerő irányzat mely bennünket mindenha vezérelt, hivatott tette lapunkat, hogy Baja város periferiáit túllépve a szomszédos bácsalmási és regőcei választó kerületek választó polgársága körében is szöszölője, ápolója, terjesztője legyen a függetlenségi eszméknek, hogy ezen két hatalmas választókerület mintegy 25 számétevő községében is a függetlenségi hitelvek és az erős magyar nemzeti irányzat hűséges szolgálatába lépjen.

Ebben a nagyarányú munkánkban mint segítőtársak fognak velünk

együtt munkálni Lázár Pál a bácsalmási választókerület volt orsz. képviselője, budapesti műegyetemi tanár, a „Magyarország“ illusztris szerkesztőtársa mint lapunk vezére és dr. Balogh Ernő a bácsbodrogmegyei függetlenségi párt ügyvezető alelnöke, ismert nevű publicista mint lapunk főszerkesztője.

Fontos küldetésünkben vállvetett buzgalommal, fáradhatlan kitartással és munkakedvel haladunk a megkezdött uton, mely a szabad, független Magyarország felé vezet!

Hazafias tisztelettel

a szerkesztőség

H I R E K.

Baja, április 2.

Haladóparti jelvények. A derek haladópart nem nézheti nyugodtan, hogy a lángoló honszerelem szép jelvénye, a tulipán oly óriási arányokban terjed. Gondolt hát nagyot, merészet és hirtűt adta a világnak, hogy ők is adnak jelvényt. Hat ez a jelvény bizonyára nagy kelendőségnek fog örvendeni. Ugymondják, hogy a jelvény egy kettefjű sas lesz, amelynek mind két csőrében egy-egy olajag lesz, jobb lábán kilenc ágú kancsukat és ballábjának karmai között rab-bilincset tart. Ez a jelvény méltó lesz Fehérvárhoz és elvtársaihoz.

A tulipánkert fölhívását aláírt hölgyek újra is figyelmeztetik, a közönséget arra, hogy a fölük ajánlott nemzeti jelvények kizárólag Fischer Emil porcellángyárossal és olyan üzletekben kaphatók, amelyek kirakataiban Fischer Emil aláírással ellátott hirdetések vannak kifüggesztve. Együttal óvást emelnek ezen jelvények mindennemű utánzata ellen. Tekintettel a nagy keresletre, mely a tulipán-jelvények iránt mutatkozik, Fischer Emil a jelvények vidékre való szétküldését csak szerdán, április 4-én kezdheti meg, még pedig a beérkezett rendelés sorrendjében.

Merénylet vasuti menetrendünk ellen. Biztos forrásból értesülünk, hogy vasuti menetrendünkben 1906. május 1-től kezdve oly változtatás tervezetik, mely szerint Szabadka felé reggel 7 óra 17 perckor induló személyvonat reggel 6 órakor indítanak. Hogy mennyire rovására lenne az utazóközönségünk kényelmének azt fölsőleges fejtegetnünk. Egymagában véve az a körülmény, hogy reggeli 6 órai indulás esetén a Budapest-felé utazó közönség 1½ órát tartozik Szabadkán vesztegetni, erősen ellene szól ezen tervbe vett változtatásnak. Ily esetben gyorsvonati csatlakozás dacára 6 óráig tartana az utazás Bajától—Budapestre. Ahelyett, hogy javítanának közlekedési mizériánkon, újabb és újabb merénylet intéztetik utazó közönségünk kényelme ellen. Kivánatos volna, ha a közigazgatási bizottság sürgős felterjesztéssel és óvással élne, nehogy a májusi menetrendet rovásunkra módosítsák.

Érsekünk Szabadkán. Ugy értesülünk, hogy dr. Varossy érsek május 25-én, áldozócsütörtök után való nap, Szabadkára megy, hogy ott a három plebania templomban a bérnálás szentséget kiosssa. Az érsek több napot szándékozik szabadkán tölteni, mert a bérnálások száma tetemesen felszaporodott s a bérnálást maga az érsek végzi.

Tanulmányut. Dr. Balogh Elemér bácskai földünknek, ki az összes szigorúlatát kitüntetéssel tette le, Bácsmege kögyülese legutóbb 2000 koronát adott, hogy 2 esztendőre a külföldre utazhasson tanulmányait folytatni.

Orvosi elvi határozat. A belügyminiszter kimondotta, hogy a községi és a körorvos közvetlen van a járásorvosnak alárendelve és így tiszteletbeli főorvossá a községi és körorvos ki nem nevezhető.

Az óbcese—zombori vasút építésére a végleges határozatot is meghozta a miniszter az eddig függőben hagyott pontokra is. E legújabb határozatában Obcesét érdeklőleg kimondja, hogy a szenttamási országút éjszakai részén vezeteli Obcesétől a vasutat a szállási iskoláig, itt áttér a déli oldalra. Az iskolánál megálló és rakodóhely lesz. Bföldvár kérelmeinek nem adott helyt a miniszter.

Villamvilágítás Hódsághon. A hódsághi képviselőtestület elhatározta, hogy a község belterületét villamfényvel fogja megvilágítani. A pislogó petróleum utcalámpások helyét villamos lámpák foglalják majd el s a falu valósággal egy kis városka képét ölti magára. A villamvilágítás behozatalát nagyban megkönnyítette az a körülmény, hogy igen sokan vannak a maganokok között is, kik lakásukba a villamvilágítást be fogják vezetni.

Böske, a kis bizalmatlan. Böske, a csinos, szöske kis Böske, immár menyasszony. Egy héttel az esküvője előtt látogatást tesz gyermekkori barátjójánál s regeket mesél neki a menyasszonyság örömeiről.

— Hova fogtok násztra menni? — kérdi ez a boldogságban uszó kis menyasszonyt.

— Óh! mi itthon maradunk.

— Lehetetlen! Én azt hittem, hogy legalább is Olaszországba mentek.

— De kerlek, édesem, — szól sértődötten a szöske kis Böske, — . . . egy idegen fiatal emberről, akit jóformán alig ismerek! . . .

A sertés vész elieni védekezéssel Amerikában is foglalkoznak a szakemberek. Mint olvassuk, a tanalmányozással megbízott amerikai szakemberek most arra jötték rá, hogy a sertésvésznek eddig ismert bacilusa nem az igazi, ezért nem is használt az ellene való oltás. Állítólag megtalálták most az igazi bacilusnak megfelelő igazi szerumot is megfogják találni.

Mezőgazdasági mozgalom Garán. Gazd. egyesület titkára: Inhoff József a napokban szállt ki, hogy az egyesület működése iránt a gazdaközönséget tájékoztassa. A község háza tanástermében az egybegyűlt gazdák élénk érdeklődéssel hallgattak a titkár fejtegetését. Az egy óra át tartó előadás végzetével a szükségesnek mutatkozó felvilágosítások után a titkár távozni készült. Ekkor jelentették ki a gazdák, hogy a délvidéki földművelők egyletéhez leendő csatlakozásra már 75 tag jelentkezett s április 1-én lett volna az alakuló közgyűlés. A titkár szembeállította újra alakult egyesületet a délvidéki földművelők egyletével. A jelen voltak nyomban megbizták Tóth Jenő ottani gazdasági tanítót, küldje vissza az egyletnek az érkezett nyomtatványokat azon kijelentés kíséretében, hogy ők egytől-egyik a varmegei gazdasági egyesületbe fognak belépni.

A „Bajai Polgári Olvasó Egyesület“ helyiségében „APRILIS 1-ÉN“ egy trefas gyűjtés eredménye 3 korona 17 fillér mely összeg az egyesület könyvtára javára adományoztatott.

Bezdániak állásfoglalása a dunamenti vasutal szemben. Bezdán község több tagú köldöttsége tisztelegelt Latinovits Pál főispánnal. A köldöttség szónoka, hosszab, súlyos érvekkel megrakott beszédbe arra kérte a pöispant, hasson oda, a baja-palánkai vasutnak Zomborban való kinyitása Bezdánnal induljon ki; ezt követeli Zombor város és Bezdánk község kereskedelmi, gazdasági és forgalmi, érdeke egyaránt. Bezdánnak főleg az az óhaja, hogy vasút a Dunáig vezethessék s e célra anyagi áldozatra is kész. Latinovits Pál főispán a köldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy a jelzett vasutügyet egy e célra, Schmausz Endre elnöklése alatt álló bizottság intézi; mielőtt ez javaslatát az állandó választmány elé terjeszti, intézkedni fog, hogy a bezdániak óhaja tárgyalassék.

Gazdasági élet Bácsalmáson. A napokban tartotta a bácsalmási tejszövetkezet rendes évi közgyűlést, az új iskola egyik zsufolóság meglőlt tantermében ifj. Grün-

felder József elnök vezetése mellett. Megjelent a számos gazdán kívül tanítótestület is. Inhoff József titkár kifejtette az új alapon induló varmegei gazdasági egyesület programját, a gazdakörök és ifjusági egyesületek szervezésének mikéntje iránt megadta a tüzetes utbaigazítást. Másfél óra hosszat tartó beszede után igen élénk eszmecsere indult meg, amelynek eredménye az lón, hogy a közel 200 tagot számláló bortermelek egylete gazdakörre alakul, befogadja kebelebe a tejszövetkezeti tagokat is.

Óriási szenzációk. Vasárnap délben megcsendült a telefonunk!

— Halló, ki beszél?

— Budapesthív Lajos Dénes tudósító.

— Mi ujság?

— Megbukott a kormány . . .

— Éljen! Hala istennek. Hat aztán?

— A király megbizta kabinetalakítással a nemzet vezereit.

— Nagyszerű. Tovább!

— A Fehérvár-kormány kinevezettjeit végkielégítés nélkül fogják elbocsátani.

— Örjítő! Mi van a vezényszóval?

— Január elsejétől kezdve megszsz.

— Szédölők! Tovább! Hat az önálló vánterület ügye?

— Királyt levelet hoz a hétfői hivatalos lap amely szerint szükség törvényvel fogják életbe léptetni. Egyelőre ezeket adhatom.

Munkatársunk lázban égve rogyott le az iroasztal mellé és hamarjában azt se tudta, hogy miképpen adja hírül a rengeteg ügyeket? E pillanatban azonban ismét megszólalt a telefon.

— Halló, ki beszél?

— Budapesti tudósító. Az előbb bemondott híreket tessék a holnapi Bajai Független Hiriapban ezen cím alatt közölni: Április elsejei szenzációk.

Politikai hírek.

— (Saját tudósítónk telefon jelentése.) —

Budapest, április 2.

Fehérvár Bécsben. — A választások elhalasztása. — Taktikázás a választások elrendelése körül. — Kristóffy távozása.

A választások elhalasztása körül a Fehérvár kabinet a király személyét merész taktikának teszi ki ismét játékszerül.

A király ugyanis — nehogy a királyi eskühöz szó férhessen — a választások kiírását elfogja rendelni, de ennek a rendeletnek a végrehajtását Kristóffy belügyminiszter meglagadja.

Kristóffy jelentkezni fog a királynál a királyi rendelet kibocsátása után és az audienan kifejti, hogy a választások kiírására vonatkozó rendeletet ez időszertint végre nem hajthatja, mert a választások mostani kiírása egyrészt a hatvanhetes alapot veszélyeztetné, másrészt az ország mostani felizgott kedélyállapotában nem vállalhat felelősséget a belbekéért.

Kristóffy ezzel természetesen betétezi miniszteri pályafutását és azonnal felmentetek állásától, a belügyminiszteri tisztelet jó hosszú ideig betöltetlenül hagyják.

Igy velük megmenthetni a királyi eskü szentségét taktikával, ürügygyel, fondorkodással.

A vezérőlbizottság ülése.

A vezérőlbizottság tagjai közül Andrássy, Apponyi, Barabás és Teleky Arvéd Kossuth Ferenc lakásán ma délelőlt értekezletet tartottak, melynek tárgya a választások kérdése és Teleky Arvédnek a magyar ipari ügyben tett előterjesztése volt.

Méhek et

megvételle keresek 100—150 családot. Cím: HRANKAY BÉLA Szabadka. (Magyar-utca.)

Dió jó minőségben 44 koronáért kapható: Erzsébet királyné-utca 78. szám alatt.

A „Bajai Független Hírlap“ hirtelével az összes fővárosi lapokat
Egy egész nappal megelőzi. — Helyi és megyei ügyeket, Külföldi és Országos híreket az esemény napján ismerteti.

ELŐFIZETÉS a helyben este házhoz szállítva: Egy óra 70 fillér. Negyedévre 2 korona. Félévre 4 korona. Egész évre 8 korona. — **VIDÉKRE** postai szállítással a helyi árak kétszerese.

Egyes számok kaphatók: A Dohány-nagyáruháznál, Rothschild Zsigmond liszt- és újságelárusító-üzletében, Nagy Peter (Milasini ház), Bayer Hermin (Posta mellett) és Pock-féle trafikokban.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Spitzer Sándor

bankbizományi pénzkölcsön irodája **BAJÁN**
(a Központi-Szállodával szemben.)

Magas kamatu bekebelezett adóságot, vagy készpénzkölcsönt illeték és bélyegmentesen átváltoztathatók olcsóbb kamatu kölcsönre.

Minden előzetes költség nélkül.

Törlesztéses kölcsönök 4 1/2 % mellett az ingatlan értékének 3/4 részéig.

Évenként fizetendő 100 korona után: 15 évre 9 korona 60 fillér, 20 évre 7 korona 80 fillér, 30 évre 6 korona 30 fillér, 40 évre 5 korona 60 fillér, 50 évre 4 korona 90 fillér melyben a tőke a kamattal együtt törlesztendő. A kölcsönvevő fél a kölcsönt lejárat előtt is tetszése szerint bármikor visszafizetheti.

Vidéki képviselők jó díjazás mellett kerestetnek.

P É N Z

Törlesztéses készpénz-kölcsönt

főidbirtokra, a birtok értékének 3/4-ed részéig, 3 1/2, 4 és 4 1/2 % alapon, 10-től, 70 évig törleszthető. Regi teriek sokkal magasabb összegre és olcsóbb kamatra átváltoztathatók. A kölcsön a fél kezéhez együtt törlesztendő. A kölcsön minden előleges költség nélkül:

Klauher S., bankbizományi irodája Baja.
Tóth Kálmán-ter, a piactér templom mellett.

Tavaszi idényre megérkezett.

Óriási nagy választék férfi és gyermek kalapokban.

Egyedüli raktár P. & C. Hábig valamint Ginseppe Petrolit-tel legfinomabb gyártmányu kalapok.

Fischer Pálnál kaphatók.

UJ! UJ!
A hitel megkönnyítése.

!! Ne aggassa, hogy nincsen pénze !!

Uj rendszerü ékszer- és óra hitel.

Hitelképes egyéneknek aranyóra, aranylánc, menyasszonyi ajándékok, mindenemü ékszer esakis a legjobb kivitelben kaphatók készpénzért, vagy banknál törleszthető részletre

Rude Ignác

— óra- és ékszerüzletében **BAJÁN**. —

A vásárolt ékszereket és órákat egy **BANK** fizeti nekem ki, a vevő tehát a **BANKNAK** marad adósa, miáltal áruimat **KÉSZPÉNZ**-ben szállíthatom.

Tisztításhoz csak

Globus
tisztító kivonatot
használjunk.
Legjobb tisztítószer a világon

Vezérszó: Minden darab szappan Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészekel.

SCHICHT-SZAPPAN!

(„Szarvas“ vagy külésszappant)
Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvjá.

Mindennemü ruha és mosási Hoféher ruhát ad. A színmódszer részere a legjobb és neket emeli, fénylővé és legolesőbb, világossa teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darabszappan „Schicht“ névvel és a „szarvas“ vagy „küléss“ védjeggyel legyen ellátva.

Jótállás: 25000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

özv. Spitzer Simonné és Társa.

Drótbetétes cementcsövek.

Egyszerü	} Cement-lapok	Virág vázak	} Kut-Oszlop-	
Diszes		Medencék		Kémény-
Márvány mozaik	} Burkolások.	Váljuk	} Fedőlapok	
Terazzo		Jászolok		Tűzfal-
Beton		Talpkövek		Határkövek
Keramit		Lépcsők.		Műkövek.

Minden alakban és méretben, legjobb kivitelben, legolcsóbb áron.

Nyomatott: Kazal József könyvnyomdájában, Baja.